

**UCHWAŁA NR VIII/68/2019
RADY MIEJSKIEJ W KLESZCZELACH**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok.**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815) oraz art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) i art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655 i 1818) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok o treści przedstawionej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kleszczel.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady

mgr Aleksy Roszczenko

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY KLESZCZELE NA 2020 ROK

I. WPROWADZENIE

W grupie wielu problemów społecznych jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują wielorakie szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno te wymierne, związane choćby z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością jak te niewymierne jakim są cierpienia i ból. Należy zdawać sobie sprawę z tego, że dotyczą zarówno kraju, społeczności lokalnej, jak i konkretnej rodziny. Problemy wynikające z nadużywania napojów alkoholowych najczęściej kojarzą się z uzależnieniem. Koncentracja na uzależnieniu powoduje lekceważenie i zaniebdywanie negatywnych skutków ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu. Te wzorce picia alkoholu powodują znacznie większe szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, gdyż obejmują licznieszą część populacji. Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 mln do 4 mln i jest aż cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu.

Grupa osób pijących ryzykownie i szkodliwie powinna budzić powszechny niepokój. Jednak ciągle jeszcze akceptowane są wzorce intensywnego spożywania alkoholu. Można zauważyć tendencję do lekceważenia zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z takiego sposobu spożywania alkoholu. Dopiero uzależnienie aktywizuje najbliższe otoczenie osoby pijącej do poszukiwania rozwiązań. Niestety strategie pomagania osobom uzależnionym są najtrudniejsze i najmniej skuteczne.

W populacji pijących ryzykownie i szkodliwie są także kobiety w różnym wieku i o różnym statusie społecznym, które spożywają alkohol tzw. „weekendowo”. Osobnym problemem jest picie nawet niewielkich ilości alkoholu przez kobiety w ciąży. Na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzono badania w czerwcu i lipcu 2007r. z których wynika, że co trzecia kobieta w wieku prokreacyjnym (18 – 40 lat) piła alkohol w czasie ciąży. Najnowsze badania opisują działanie alkoholu w życiu płodowym. Wynika z nich, że alkohol może wpłynąć na rozwijający się płód nawet wtedy, gdy jego dawka jest niewielka. Skutkiem używania alkoholu przez kobiety będące w ciąży może być powstanie szeregu wad wrodzonych, a co za tym idzie zmian rozwojowych u nowo narodzonych dzieci. Uszkodzenia te w krańcowej formie przyjmują postać FAS (Fetal Alcohol Syndrome) Płodowy Zespół Alkoholowy, charakteryzujący się obok specyficznych uszkodzeń somatycznych także upośledzeniem umysłowym. Warto zaznaczyć, że około 70 % dzieci z płodowym zespołem alkoholowym nie osiąga nigdy zdolności do samodzielnego życia. Dziecko z płodowym zespołem alkoholowym może urodzić się w każdej rodzinie, a jedynym powodem wystąpienia tego zaburzenia jest spożywanie nawet niewielkich dawek alkoholu przez matkę. W Polsce co roku rodzi się około 900 dzieci z pełno objawowym FAS. Dziesięć razy więcej dzieci ma inne zaburzenia związane z alkoholem opisywane jako FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder) – Poalkoholowe Uszkodzenie Płodu.

Corocznie z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Z danych Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że alkohol zajmuje trzecie miejsce wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po nadciśnieniu tętniczym i nikotynie, a przed np. chorobami nowotworowymi. Nadużywanie alkoholu uważane jest za jedną z ważniejszych przyczyn zwiększających ryzyko zgonu przed 65 rokiem życia, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Rozmiary szkód związane z nadużywaniem alkoholu mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec spożywania napojów alkoholowych. Mając na uwadze to negatywne zjawisko państwa europejskie podejmują szereg działań mających na celu ograniczenie spożycia napojów alkoholowych, a tym samym zmniejszenie problemów wynikających z jego nadużywania. Dlatego każdy kraj tworzy własny program rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wymieniony akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Warto podkreślić, że ustawodawca powierzył gminom nie tylko konkretne kompetencje i zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, ale wskazuje też źródło finansowania.

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz występującą przemocą, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Lepiej pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, skutecznie, bez używek rozładowywać napięcie i rodzącą się agresję.

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Jest dużym ryzykiem dla zdrowia psychicznego i fizycznego, poza tym wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka czy bezdomność. Uzależnienie od środków psychoaktywnych generuje również zachowania kryminalne.

Zjawisko narkomanii jest nadal jednym z poważniejszych negatywnych zjawisk społecznych. Szczególnie narażone na nie są dzieci i młodzież, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującej mody na zażywanie substancji psychoaktywnych. Dlatego celowe jest zapobieganie używaniu narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnie wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowań.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym z w/w zakresów jest: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalane corocznie przez Radę Gminy.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW

1. Skala problemów społecznych występujących na terenie gminy Kleszczele.

W 2019 roku została opracowana „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych gminy Kleszczele”. Do opracowania diagnozy posłużyły wyniki badań ankietowych, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

Badane były trzy grupy reprezentujące trzy lokalne środowiska tj. dorośli mieszkańcy gminy, dzieci i młodzież szkolna, sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

W badaniu wzięło udział:

- 50 dorosłych osób, w tym: 26 kobiet i 24 mężczyzn
- 77 uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjum
- 7 sprzedawców napojów alkoholowych.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w gminie Kleszczele wyróżniają się zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców.

Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy.

1. Za najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenia, zarówno powietrza, jak i krajobrazu oraz wody, bezrobocie, biedę, bezdomność, wzrost przestępczości, kryzys rodzinny, kryzys norm moralnych.

2. Problem nadużywania alkoholu jest na średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy gminy piją okazjonalnie i niewielkie ilości alkoholu. Wiedza na temat szkodliwości spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców na relatywnie wysokim poziomie.

3. Problem uzależnienia od nikotyny jest niewielki, aczkolwiek zauważalny. Co czwarty mieszkaniec gminy pali papierosy regularnie, a co dziesiąty - okazjnie. Jednakże poziom wiedzy na temat szkodliwości palenia papierosów, jak i e-papierosów jest wśród mieszkańców relatywnie wysoki.

4. Zauważalnym problemem wśród badanych mieszkańców gminy jest problem zażywania narkotyków i dopalaczy. Co trzeci badany przyznaje się, że zna w bliskim otoczeniu osoby zażywające substancje odurzające. Najbardziej popularnymi środkami odurzającymi są marihuana, haszysz oraz dopalacze. Jednakże prawie wszyscy respondenci twierdzą, że nie wiedzą, gdzie można nabyć tego typu substancje.

5. Problemem środowiskowym jest również przemoc w rodzinie. Co piąty respondent ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 30% podejrzewa, że tak się dzieje. Pomimo tego, iż wśród mieszkańców gminy zauważalna jest relatywnie bardzo dobra świadomość na temat specyfiki przemocy, to należy podkreślić, że tylko 10% badanych posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie.

6. Problemem w środowisku lokalnym gminy jest uzależnienie od komputerów i Internetu. Aż 85% badanych mieszkańców ocenia, że jest to powszechne zjawisko w ich najbliższym otoczeniu.

7. Badanie wykazało, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności zauważalny problem. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci.

8. Szeroka oferta różnego rodzaju form internetowych gier losowych, zakładów bukmacherskich i gier na automatach oraz ich dostępność sprawiają, że problem staje się coraz bardziej rozpowszechniony. Większość badanych twierdzi, że zjawisko uzależnienia od hazardu jest w ich środowisku bardzo i dość rzadkie.

Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży.

1. Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z alkoholem oraz papierosami. Już, co trzeci uczeń młodszych klas szkoły podstawowej oraz prawie , co drugi uczeń starszych klas szkoły podstawowej ma za sobą inicjację alkoholową. Wśród gimnazjalistów odsetek ten jest jeszcze wyższy (50 %). Natomiast do palenia papierosów, chociaż raz w życiu przyznaje się, co dziesiąty uczeń klas IV-VI, co piąty uczeń klas VII-VIII oraz 20% gimnazjalistów.

2. W grupie badanych uczniów problem eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze nie występuje.

3. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny.

4. Problemem w gminie są przypadki agresji i przemocy(zarówno fizycznej jak i psychicznej), z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Spora część uczniów ma za sobą regularne doświadczenia przemocy ze strony rówieśników.

5. Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu przez uczniów. Uczniowie spędzają dziennie nawet cztery lub pięć godzin przed komputerem, a 13% uczniów klas IV-VI oraz 18% klas VII-VII, a także 10% gimnazjalistów- powyżej 5 godzin dziennie.

Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

1. Badania wykazały, że umiarkowanie dużo osób niepełnoletnich podejmuje próby zakupu napojów alkoholowych.

2. Badani sprzedawcy mają wystarczającą wiedzę jak postępować w przypadkach prób zakupu alkoholu przez nieletnich.

3. Zdecydowana większość sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany.

2. Rynek alkoholowy na terenie gminy Kleszczele.

W 2019 roku na terenie gminy Kleszczele mamy 6 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży(sklepy) oraz 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży(lokale gastronomiczne).

W tym zakresie zauważamy tendencję spadkową w porównaniu do lat poprzednich. Dane z roku 2016 i 2017 wskazują na 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i na 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Kleszczele wykazuje tendencję wzrostową. W 2016 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Kleszczele wynosiła 1.659433,00 zł, w 2017 roku wynosiła 1.675138,10 zł. W 2018 roku wyniosła natomiast 1.860442,89 zł.

3. Działania podejmowane w stosunku osób pijących problemowo alkohol.

W 2019 roku wpłynęło do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleszczelach 10 wniosków z prośbą o podjęcie działań w stosunku do osób pijących problemowo alkohol. W związku z powyższym członkowie GKRPA w Kleszczelach przeprowadzili 27 rozmów motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu oraz 10 rozmów wspierająco-informacyjnych z członkami rodzin. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleszczelach skierowała jeden wniosek do Sądu o skierowanie osoby na przymusowe leczenie odwykowe.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta i gminy Kleszczele, a w szczególności dzieci i młodzież, osoby „ryzykownie pijące” oraz osoby uzależnione i współuzależnione.

IV. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba programów realizowanych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom
- liczba osób objętych działaniami w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu i narkotyków
- liczba osób objętych działaniami pomocowymi w zakresie niwelowania skutków uzależnienia od alkoholu

V. CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA PROGRAMU

CEL 1. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży.

Zadania do realizacji:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży.
2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla nauczycieli i rodziców.
3. Promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez rodziny, dzieci i młodzież. Finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie młodych talentów. Zakup urządzeń na place zabaw w Kleszczelach, Dobrowodzie i Daszach oraz ułożenie bezpiecznych płytek przy urządzeniach do ćwiczeń.
4. Organizowanie imprez i kampanii z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Prowadzenie zajęć i programów profilaktycznych dla dzieci w świetlicy szkolnej. Dofinansowanie działalności i wyposażenia w/w świetlicy.
6. Wyjazdy dzieci i młodzieży na obozy, kolonie profilaktyczne i inne formy wypoczynku.
7. Doposażenie świetlicy młodzieżowej działającej w pomieszczeniach na górze budynku OSP w Kleszczelach oraz świetlic wiejskich.

Wskaźniki:

- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach i wyjazdach profilaktycznych
- liczba rodziców uczestniczących w programach edukacyjnych

- liczba działań i uczestników działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu
- aktywność działania świetlic

CEL 2. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadania do realizacji:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych, w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie, związanej z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.
2. Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.
3. Prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i pomocy prawnej.
4. Szkolenia służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie.
5. Wspieranie i koordynowanie prac zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba podjętych interwencji
- liczba osób którym udzielono porad specjalistycznych
- liczba uczestników szkoleń specjalistycznych

CEL 3. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym.

Zadania do realizacji:

1. Organizacja szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi i sprawcami przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego i prawnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
5. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.
6. Zakup wydawnictw specjalistycznych.
7. Informowanie o placówkach udzielających pomocy osobom uzależnionym.
8. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujących się problematyką uzależnień i przemocy.
9. Dofinansowanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień realizowanych w lokalnych instytucjach kultury.
10. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
11. Zatrudnienie terapeuty w punkcie konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych działaniami informacyjno-edukacyjnymi oraz terapeutycznymi
- liczba zarejestrowanych wniosków o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- liczba przeprowadzonych rozmów motywacyjnych
- liczba skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach. W realizacji programu Ośrodek Pomocy współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkołą Podstawową w Kleszczelach, Policją, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji

w Kleszczelach, podmiotami leczniczymi oraz innymi partnerami zewnętrznymi zapraszany do współpracy w zależności od celu i rodzaju zadania.

VII. KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASADY JEJ FINANSOWANIA.

1. Na terenie gminy Kleszczele działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez Burmistrza Kleszczel, realizująca w szczególności następujące zadania:

- 1) inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 3) uczestniczenie w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- 5) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy, zgodnie z art. 12 ust.1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 6) współpraca z jednostkami organizacyjnymi gminy Kleszczele oraz innymi podmiotami w realizacji Programu;
- 7) zawiadamianie właściwych organów administracji publicznej w przypadku otrzymania informacji o sprzedaży alkoholu niezgodnie z przepisami prawa;
- 8) zgłaszanie propozycji zadań wynikających z Programu do projektu preliminarza wydatków.

2. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Komisja pracuje do czasu powołania nowego składu Komisji.

4. Członkom Komisji - za wyjątkiem pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek mu podległych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł brutto za:

- a) udział w każdym posiedzeniu Komisji;
- b) każdorazowe wykonanie czynności zleconych przez przewodniczącego Komisji.

VIII. FINANSOWANIE I KOORDYNACJA PROGRAMU

1. Realizacja zadań Programu finansowana jest z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków własnych gminy. Zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z darowizn, zapisów i innych wpływów osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie realizowany przez cały rok kalendarzowy.

3. Zmian w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dokonuje się na zasadach jego uchwalania.

**Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

**Preliminarz wydatków do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok**

Lp.	PRZEZNACZENIE	KWOTA
1.	Działalność profilaktyczna - warsztaty profilaktyczne w szkole, świetlicy szkolnej, udział w kampaniach edukacyjnych, festynach i akcjach informacyjnych, edukacja publiczna; działalność profilaktyczna w lokalnych instytucjach kultury., itp.	4.000,00
2.	Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży i rodzin – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych (sportowych, kulturalnych itp.). Dopuszczenie w sprzęt sportowy i stroje sportowe. Sfinansowanie dowozu dzieci na zawody i turnieje sportowe. Dopuszczenie świetlic wiejskich i świetlicy młodzieżowej w Kleszczelach. Zakup materiałów na organizację zajęć.	23.000,00
3.	Dofinansowanie działalności świetlicy szkolnej istniejącej przy Szkole Podstawowej w Kleszczelach.	2.000,00
4.	Dofinansowanie kolonii, obozów i innych form wypoczynku dzieci i młodzieży.	6.000,00
5.	Działalność informacyjna - zakup wydawnictw, broszur, ulotek itp.	1.000,00
6.	Opłata czynności lekarza biegłego.	1.000,00
7.	Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych.	2.500,00
8.	Dofinansowanie działalności statutowej klubów i stowarzyszeń abstynenckich	200,00
9.	Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	300,00
10.	Delegacje, wyjazdy służbowe	200,00
11.	Działalność z zakresu przeciwdziałania narkomanii tj. działania profilaktyczne i zakup materiałów.	1.000,00
12.	Wynagrodzenie instruktora terapii uzależnień.	8.000,00
13.	Zakup urządzeń na place zabaw w Kleszczelach, Dobrowodzie i Daszach oraz ułożenie bezpiecznych płytek przy urządzeniach do ćwiczeń.	32.800,00
	RAZEM	82.000,00